

T.C.
İZMİR
6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/817
KARAR NO : 2017/420

DAVACI : TÜM BELEDİYE VE YEREL YÖNETİM HİZMETLERİ
EMEKÇİLERİ SENDİKASI

VEKİLİ : AV. NAZAN SAKALLI AKTAŞ
856 Sok. No:3/702 Nurhan Konak/İZMİR

DAVALI : BORNOVA BELEDİYESİ

VEKİLİ : AV. SAADET ÇAMIÇI
Belediye Hizmet Binası Bornova/İZMİR

DAVANIN ÖZETİ : Davalı idare bünyesinde mesai takibi için oluşturulan yüz tanıma sistemi uygulamasının kaldırılması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 20.04.2016 tarih ve 60313 sayılı Bornova Belediye Başkanlığı İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü işleminin; personelin kişilik haklarını ihlal ettiği, kamusal alanda da olsa niteliği itibariyle özel hayatın gizliliğini ihlal ettiği, kişisel verilerin izinsiz kayıt altına alındığı, uygulamanın Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine ve hukuka aykırı olduğu iddia edilerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davanın öncelikle süreaşımı nedeniyle reddi gerektiği, esas yönünden ise; daha önce uygulamanın iptali istemiyle açılan davada, İzmir 1. İdare Mahkemesinin E:2012/657, K:2013/1079 sayılı kararı ile davanın reddine karar verildiği, önceleri personelin işe giriş saatlerine ilişkin takibin personel defterlerinin imzalanması şeklinde olduğu ancak hizmet binalarının dağınıklığı, personel sayısının fazlalığı nedeniyle böyle bir sistemin getirilmesinin zorunlu olduğu, uygulamanın Anayasaya aykırı olmadığı savunularak davanın reddine karar verilmesi istenilmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İzmir 6. İdare Mahkemesi'nce dava dosyası incelenerek işin gereği görüşüldü:

Davalı idarenin usule yönelik itirazları yerinde görülmeyle işin esasına geçildi.

Dava, davalı idare bünyesinde mesai takibi için oluşturulan yüz tanıma sistemi uygulamasının kaldırılması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 20.04.2016 tarih ve 60313 sayılı Bornova Belediye Başkanlığı İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

Anayasa'nın "Temel Hak ve Hürriyetlerin Niteliği" başlıklı **12. maddesinde**; "Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir. Temel hak ve hürriyetler, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva eder." hükmüne, "Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlanması" başlıklı değişik 13. maddesinde, "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzenininin



T.C.
İZMİR
6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/817
KARAR NO : 2017/420

ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz." hükmüne, "**Özel Hayatın Gizliliği**" başlıklı **değişik 20. maddesinde ise**, "Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir, özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz. Milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlakın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak, usulüne göre verilmiş hakim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin üstü, özel kağıtları ve eşyası aranamaz ve bunlara el konulamaz. Yetkili merciin kararı yirmidört saat içinde görevli hakim onayına sunulur. Hakim, kararını el koymadan itibaren kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, el koyma kendiliğinden kalkar. Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, **ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla** işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir." hükmüne yer verilmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin "Özel Hayatın ve Aile Hayatının Korunması" başlıklı 8. maddesinde, herkesin özel ve aile yaşamına, konutuna ve haberleşmesine saygı gösterilmesi hakkına sahip olduğu, Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesinin "Mahremiyet Hakkı" başlıklı 17. maddesinde de, hiç kimsenin özel ve aile yaşamına, konutuna veya haberleşmesine keyfi veya hukuka aykırı olarak müdahale edilemeyeceği; onuru veya itibarının hukuka aykırı saldırılara maruz bırakılmayacağına, herkesin bu tür saldırılara veya müdahalelere karşı hukuk tarafından korunma hakkına sahip olduğu belirtilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 99 ve devam eden maddelerinde Devlet memurlarının çalışma saatleri ile günlük çalışma saatlerinin başlama ve bitme saatlerinin tespitine yönelik düzenlemelere yer verilmiş olmakla birlikte, kamu görevlilerinin mesaiye devam durumlarının kontrolü konusunda ayrıntılı bir yasal düzenleme mevzuatımızda bulunmamaktadır. İdarelerce, gelişen teknolojinin kamu hizmetlerinin etkin ve verimli yürütülmesini kolaylaştırıcı etki sağlaması amacıyla, kamu kesiminde kullanılmaya başlamasını doğal karşılamak gerekir. Ancak; teknolojinin kullanılarak kişisel verilerin kayıt altına alınması uygulamasının yukarıda belirtilen hükümlere uygun olması gerektiği kuşkusuzdur.

Tüm bu açıklamaların ışığı altında personelin yüz tanıma sistemi ile mesai kontrolünün yapılması durumunun, temel hak ve hürriyetler içerisinde sayılan özel hayatın gizliliği ilkesi kapsamında kişisel bilgi veya kişisel verilerin alınması kavramları içinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Mesai kontrol sisteminin şekli ve içeriği dikkate alındığında, sözü edilen uygulama ile kurumca amaçlanan kamu yararı arasında orantılılık bulunmadığından bu uygulama, anayasal ilke olan ölçülülük ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. Anayasanın 13. maddesinde, temel hak ve hürriyetlerin ancak kanunla sınırlanabileceği, **değişik 20/3 maddesinde de**, kişisel verilerin ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebileceğinin belirtildiği, ancak konuyla ilgili bu aşamada yasal bir düzenlemenin yapılmadığı anlaşılmaktadır.



T.C.
İZMİR
6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/817
KARAR NO : 2017/420

Olayda, personelden kişisel veri alınması kapsamında olan "yüz tanıma sistemi" ile mesai takibi uygulamasının, kamusal alanda da olsa "özel hayatın gizliliği" ilkesi kapsamında bulunduğu anlaşılmıştır; uygulamanın sınırlarını usul ve esaslarını gösteren bir yasal dayanağının bulunmaması, toplanan verilerin ileride başka bir şekilde kullanılmayacağına dair bir güvencenin mevcut olmaması gözönüne alındığında, mesai takibi için oluşturulan yüz tanıma sistemi uygulamasının kaldırılması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan 321,25-TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, karar tarihinde yürürlükte olan A.A.Ü.T uyarınca belirlenen 990,00-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, posta gideri avansından artan miktarın kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren **30(otuz)** gün içerisinde **İzmir Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu** açık olmak üzere 15/03/2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
SUAT ÜLKER
38011

Üye
HİLAL ERTUĞRUL
165688

Üye
ESRA KARAKAYA
178567

YARGILAMA GİDERLERİ		:
Başvurma Harcı :	29,20 TL	
Karar Harcı :	29,20 TL	
Y.D. Harcı :	127,80 TL	
Vekalet Harcı :	4,30 TL	
Posta Gideri :	130,75 TL	
TOPLAM :	321,25 TL	

